

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Brodescu Petru cu avocatul acestuia, Cazacu Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Brodescu Petru xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.03.2021 – 15.11.2021;

Instanța de apel: 02.12.2021 – 02.03.2022;

Instanța de recurs: 25.05.2022 – 20.12.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 noiembrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Brodescu Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Brodescu Petru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni, cu executare în penitenciar de

tip semiînchis.

În conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală i-a fost redus lui Brodescu Petru pedeapsa stabilită cu 228 zile.

A fost încetat procesul contravențional pentru comiterea de către Brodescu Petru în privința părții vătămate SRL „MultiMobile” a contravenției prevăzute de art.105 Cod Contravențional în legătură cu intervenirea prescripției răspunderii contravenționale.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la data de 03 noiembrie 2020, aproximativ la ora 23:00 , urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, inculpatul Brodescu Petru a pătruns prin deteriorarea geamului în magazinul ce aparține părții vătămate SRL „DimoLux Group”, amplasat în subterana din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.8 mun. Chișinău, de unde, pe ascuns, a sustras mai multe modele de brichete, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă de 26 600 lei.

La 13 martie 2021, aproximativ la ora 03:00, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea geamului, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în oficiul nr.7 al părții vătămate SRL „CLEAN& CLEAN”, amplasat pe bd. Decebal, 80, mun. Chișinău, ulterior, asigurându-se că acțiunile sale rămân neobservate de terțe persoane, a sustras un calculator de model „Acer Aspire E5-511” de culoare gri combinat cu cafeniu în valoare de 6 754 lei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei o daună în proporții considerabile.

În perioada 14 martie 2021, ora 20:27 – 14 martie 2021, ora 23:33 , urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea geamului, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în localul administrat de către SRL „Irbistel-Com”, situat în trecerea subterană din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.8/1, care în respectiva perioadă era deschis pentru accesul publicului, ulterior, de pe rafturi, a sustras telefoanele mobile de model „Allview D2 Senior Black” cu IMEI: xxxx la preț de 515,91 lei, „Maxcom MM720 Black” cu IMEI: xxxx la preț de 590 lei, „Samsung A107 2/32GB Black” cu IMEI: xxxx la preț de 2 446,43 lei, „Xiaomi Redmi 9 3/32GB Carbon Grey” cu IMEI: xxxx la preț de 2695 lei, precum și bateriile portative de model: „J42High power bank (10000 mAh) Black” la preț de 147,87 lei, „Power bank Remax (10000 mAh) Silver” la preț de 172,37 lei, „Power Bank Remax (10000 mAh) Black” la preț de 172,37 lei, „J41 pawer bank (10000 mAh) Black” la preț de 146,25 lei, „PPYZC01 power bank (10000 mAh) Black” la preț de 301 lei, căștile de model: „ES39 Origina Senes TWS Wireless White” la preț de 380 lei, „inPods 12 Black” la

preț de 105 lei, „inPods 12 White” la preț de 105 lei, „ES45 Harmony sound TWS White” la preț de 289,99 lei, „ES28 Original Series Apple Wireless White” la preț de 495,47 lei, „Xiaomi Mi Earbuds Basic 2 Black” la preț de 360 lei și „ES38 Original Series Apple Wireless” la preț de 393,46 lei, în total în sumă de 9 316,12 lei, care aparțin părții vătămate SRL „Irbistel-Com”, cauzându-i ultimei o daună în proporții considerabile.

La 18 martie 2021, ora 05:50, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în librăria amplasată în mun. Chișinău, bd. Dacia, 35/1, ulterior, asigurându-se că acțiunile sale rămân neobservate de terțe persoane, a sustras un laptop de model „Lenovo IdealPad 110-15ISK” de culoare neagră în valoare de 8230 lei și bani în numerar din casierie în sumă de 323 lei, care aparțineau părții vătămate SRL „Editura Prut Internațional”, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 8553 lei.

La 20 martie 2021, în perioada de timp de la ora 12:00 până la 20:40, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, inculpatul Brodescu Petru prin deteriorarea vitrinei a pătruns în ghereta, nr.16 a SRL „ASR Tehno” din str. Iurii Gagarin 8/1 mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns un aparat de fotografiat de model „Canon EOS 1100D” la preț de 3 000 lei și un stativ pentru aparat de fotografiat la preț de 500 lei, care aparțineau părții vătămate Secrieru Sorina, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă de 3 500 lei.

În perioada 22 martie 2021, ora 18:00 – 23 martie 2021, ora 06:30, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, aflându-se pe str. Iurii Gagarin, 8/1, mun. Chișinău, prin deteriorarea geamului, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în incinta spațiului comercial administrat de partea vătămată ÎI „Dmitrenco Liudmila”, de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Nokia Lumia 520”, în care era introdusă cartela SIM cu nr.xxxx la preț de 2 000 lei și mijloace bănești în sumă de 600 lei, care aparțineau ultimei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă de 2 600 lei.

La 23 martie 2021, ora 05:24, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului, a pătruns în magazinul „Hitachi”, amplasat pe str. Iurii Gagarin, 13, mun. Chișinău, ulterior, asigurându-se că acțiunile sale rămân neobservate de terțe persoane, inculpatul Brodescu Petru a sustras o mașină de spălat cu presiune de model „AW150” în valoare de 6490 lei și o mașină de spălat cu presiune de model „AW130” în valoare de 4190 lei, care aparțineau părții vătămate

SC „DELTA INSTRUMENT” SRL, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei o daună în proporții considerabile în valoare de 10 680 lei.

La 26 martie 2021, ora 08:54, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea ușii de la intrare, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în incinta salonului de frizerie a „Lisnic Barbershop”, care aparține părții vătămate SRL „GREEN BEARD”, amplasată pe stradela I Lvov, 66, mun. Chișinău, ulterior, asigurându-se că acțiunile sale rămân neobservate de terțe persoane, a sustras un calculator de model „Apple iMAC” în valoare de 10 600 lei, după ce cu bunul sustras a părăsit locul faptei, cauzându-i ultimei o daună în proporții considerabile.

La 29 martie 2021, aproximativ la ora 03:50, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând intenționat și înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea geamului, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în magazinul „Prosport”, amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.6 mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns o scurtă de tip sport, de culoare neagră combinat cu galben, în valoare de 835 lei, ce aparține părții vătămate SRL „MultiMobile” și un laptop de model „Accer” în valoare de 4 000 lei, ce aparține părții vătămate Guțu Viorel, cauzându-le acestora din urmă un prejudiciu material și, respectiv, un prejudiciu material considerabil.

La 30 martie 2021, aproximativ la ora 03:03, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea geamului, inculpatul Brodescu Petru a pătruns în Centrul de reparații „Service Point”, amplasat pe bd. C. Negruzzi, 5, mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns un sistem informatic de tip monobloc de model „Apple iMac 27-Inch (Late 2012)” împreună cu dispozitivele periferice, o tastatură și un mouse în valoare totală de 6 000 lei, care aparțin părții vătămate Rîbac Andrei, cauzându-i ultimului un prejudiciu material considerabil.

La 01 aprilie 2021, aproximativ la ora 05:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, împreună și de comun acord cu altă persoană neidentificată la moment de către organul de urmărire penală, cauza penală în privința căreia a fost disjunsă într-o procedură separată, repartizând preventiv rolurile între ei, prin forțarea geamului, au pătruns în restaurantul „Kalamaki”, amplasat pe str. Mitropolit Varlaam, 88, mun. Chișinău, ce aparține părții vătămate SRL „ALIMGREC PROSPER”, de unde au sustras pe ascuns 3 sticle de băuturi spirtoase în valoare totală de 871 lei, un telefon mobil de model „Alcatel” cu nr. IMEI: xxxx la preț de 1 000 lei și mijloace bănești în numerar în sumă de 1 700 lei, cauzându-i ultimei un prejudiciu material în sumă

totală de 3 571 lei.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-i stabili lui Brodescu Petru în baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că la stabilirea pedepsei definitive inculpatului Brodescu Petru, prima instanță nu a luat în considerație toate circumstanțele privind personalitatea acestuia, pericolul social sporit al faptelor infracționale săvârșite, atitudinea inculpatului față de cele săvârșite și faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară.

Astfel, consideră acuzarea că pedeapsa definitivă aplicată inculpatului este prea blândă, care nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și anume, corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

3.1. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Brodescu Petru, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, a-i reduce termenul pedepsei lui Brodescu Petru.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, pe care o consideră prea aspră, ținând cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a înaintat cerere de examinare a cauzei penale în baza art.364¹ Cod de procedură penală, a dorit să se împace cu părțile vătămate, dar fiind în detenție nu a avut această posibilitate, din care motiv consideră că urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2022, apelul avocatului Cazacu Dumitru în numele inculpatului a fost respins ca nefundat, admis apelul procurorului, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Brodescu Petru recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, în baza art.84 alin(4) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa cu închisoare pe termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei s-a calculat din data pronunțării deciziei, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei reținerii și arestului preventiv din 01.04.2021 – până la pronunțarea deciziei și termenul de pedeapsă i-a fost redus în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală cu 228 zile pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru

grave, având un comportament repetitiv infracțional, fapt ce atestă că pedepsele aplicate anterioare în privința inculpatului, nu și-au atins scopurile, astfel, stabilirea unor pedepse alternative, non-privative de libertate, prevăzute de sancțiunile infracțiunilor comise de către inculpat, nu-și vor atinge scopul de corectare și reeducare a acestuia, în privința inculpatului fiind necesară aplicarea pedepselor sub formă de închisoare.

În ceea ce privește solicitarea părții apărării privind reducerea termenului de pedeapsă aplicată inculpatului Brodescu Petru în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că prima instanță a soluționat chestiunea privind reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Instanța de apel a remarcat că în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, prima instanță a dispus reducerea termenului de pedeapsă cu 228 zile.

Referitor la solicitarea părții apărării privind aplicarea în privința inculpatului Brodescu Petru actului de amnistie în conformitate cu Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată, întrucât la caz sunt incidente excepțiile reglementate la art.6 alin.(1), lit. a) din Legea nr.243 din 24.12.2021, deoarece anterior inculpatul Brodescu Petru a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni grave și anume - art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Brodescu Petru, fără a invoca careva temeii prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată.

În dezvoltarea argumentelor recursului, susține că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, or, pedeapsa aplicată urma a fi redusă cu 460 zile, întrucât s-a aflat în arest preventiv 230 zile, iar perioada de deținere în arest de la pronunțarea sentinței până la pronunțarea deciziei instanței de apel, urma a fi redusă inclusiv cu 107 zile, iar în total cu 674 zile.

5.1. Avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Brodescu Petru, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, iar în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, a-i reduce termenul pedepsei lui Brodescu Petru, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct.3. din prezenta decizie), invocând suplimentar că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Suștin că, în conformitate cu art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

A subliniat că, Brodescu Petru s-a aflat în arest preventiv 230 zile, respectiv, urma a fi redus pedeapsa stabilită lui Brodescu Petru cu 460 zile. Or, însăși prin sentința primei instanțe, care a rămas în vigoare, este constatat expres a include în perioada de executare a pedepsei, perioada aflării inculpatului Brodescu Petru în arest preventiv începând cu 01.04.2021 și respectiv începând până cu 15.11.2021 până la data pronunțării prezentei sentințe de condamnare.

Sușține că instanța de apel urma să reducă termenul pedepsei în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, până la emiterea deciziei, or, Brodescu Petru până la data de 02.03.2022 s-a aflat în continuare în condiții de detenție degradante și inumane, respectiv, urma a fi redus pedeapsa stabilită lui Brodescu Petru cu 674 zile.

Mai indică apărarea că, instanțele de fond la stabilirea pedepsei nejustificat nu au luat în considerație atitudinea inculpatului față de procesul desfășurat, de faptul că a recunoscut vinovăția, regretă mult de cele comise, or, în speță este posibilă aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate.

6. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi admise, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursurile declarate și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

În contextul dat Colegiul penal ține să evidențieze, că potrivit art.413 alin.(1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1. Conform art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art.65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat. În corespundere cu art.466 alin.(1) - (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. Hotărârea primei instanțe și a instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării deciziei în apel.

Conform art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări. În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: ***două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv***. Potrivit art.10 alin.(3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit. Conform art.29 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XII din 24 iulie 1997, instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. În corespundere cu art.473² alin.(1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul. Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Întru elucidarea acestor aspecte, conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt - dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări

ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate, a constatat sumar, neclar și divergent în partea descriptivă că: „*Colegiul Penal notează că, instanța de fond a soluționat chestiunea privind reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de fond a dispus reducerea termenului de pedeapsă cu 228 zile*”.

Totodată, s-a contrazis și în dispozitiv dispunând că: „*Termenul de executare a pedepsei de calculat din data pronunțării prezentei decizii, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei reținerii și arestului preventiv din 01.04.2021 – până în prezent și termenul de pedeapsă redus în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală cu 228 zile pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*”.

Prin urmare, față de cele constatate mai sus Colegiul penal conchide că, instanța de apel nu a aplicat sub nicio formă prescripția clară și univocă din art.385 alin.(5) Cod de procedură penală - că reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: ***două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv***, a omis că aplicarea prevederilor art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală față de persoana inculpată ține de competența și obligația atât a instanțelor de fond, cât și a celor de apel, deoarece ambele constată încălcări admise în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, ambele urmând a-și fonda soluțiile, inclusiv, pe art.10 alin.(3¹) și 29 alin.(4) Cod de procedură penală, care prevăd expres că, în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției, ***instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*** prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește că, la judecarea apelului, instanța de apel aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, potrivit art.413 alin.(1) Cod de procedură penală.

Prin urmare, această competență se referă și la instanța de apel, în cadrul căreia, la faza judecării apelului declarat împotriva sentinței instanței de fond, inculpatul nu are statut de condamnat.

Astfel, după remiterea cauzei instanței de judecată, judecătorului de instrucție îi revine competența soluționării chestiunilor vizate doar în raport cu persona care are statut de condamnat, adică în procedura executării pedepsei prevăzute la art. 469,473² – 473⁴ Cod de procedură penală, deoarece, conform art.65 alin.(3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare, iar în

corespondere cu art.466 alin.(1) - (3) Cod de procedură penală, hotărârea primei instanțe și a instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării deciziei în apel, dacă s-au constatat încălcări, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei.

În același timp, judecătorul de instrucție va soluționa chestiunea abordată și în raport cu prevenitul, dar în privința cărui dosarul încă nu este remis instanței pentru judecarea fondului cauzei penale.

Colegiul penal constată că, instanța de apel urma să aplice, în speță, prevederile art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală față de inculpat pentru perioada de până la pronunțarea deciziei.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura aplicării prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Astfel argumentele menționate nu au fost supuse verificării de către instanța de apel, iar inculpatul nu a primit răspuns la motivele invocate în apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a CEDO, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011; § 36, 37 cauza Suominen vs Finlanda hotărârea din 01 iulie 2003)

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurenți și prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei contestate în latura aplicării prevederilor art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o

hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Brodescu Petru cu avocatul acestuia, Cazacu Dumitru, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Brodescu Petru xxx*, în partea aplicării art.385 Cod de procedură penală, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei contestate, se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 16 februarie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie